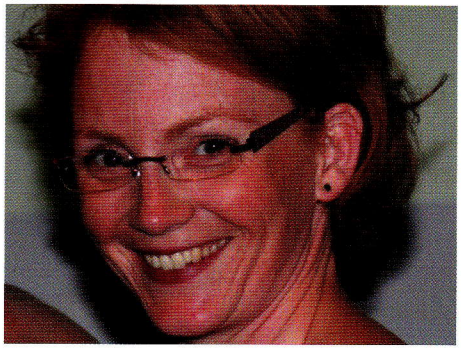
Trudie van der Zwaag-Cnossen

Scriptieschrijfster

BEOORDELING SCRIPTIE:

GOED

Trudie van der Zwaag-Cnossen volgde de verkorte kraamopleiding aan het Deltion College in Zwolle. Ze werkt momenteel als kraamverzorgende in Friesland. Trudie: 'Het onderwerp "hechting" heeft sinds 2007 mijn volle aandacht. Door mijn persoonlijke ervaringen en de kennis die ik opdeed in de periode dat ik zelf jonge kinderen had, kwam ik tot het inzicht dat "veilige hechting" niet altijd vanzelfsprekend is, maar wel ontzettend belangrijk voor de totale ontwikkeling van elk kind. Het is me opgevallen dat er weinig kennis en overdracht over dit onderwerp is bij de zorgverleners waar ouders mee te maken krijgen. Het is mijn doel om zorgverleners met feitelijke informatie inzicht te geven in het fysiologische proces dat we "veilige hechting" noemen en hun handvatten te geven waarmee zij ouders kunnen informeren en begeleiden. Met deze kennis en praktische handvatten kunnen ouders zelf keuzes maken en zorgdragen voor een optimale ontwikkeling van hun kind.'

geborgenheid van de hechtingzoekende'. Wanneer een kind veilig gehecht is, heeft het een veilige basis om de wereld te ontdekken, zelfvertrouwen, motivatie tot leren, sociale vaardigheden, vertrouwen in de ander, kwaliteiten voor het opbouwen en onderhouden van duurzame relaties, een goede stressregulatie en het vermogen conflicten op te lossen. Ook heeft een veilige hechting positieve invloed op de mate van impulsiviteit en hebben veilig gehechte kinderen meer kans later zelf een goede ouder te zijn.

Lichamelijk contact

De hersenen van een pasgeborene zijn nog lang niet klaar. Slechts 25 procent van de totale hersencapaciteit is ontwikkeld. In de eerste twee levensjaren wordt daar enorm hard aan gewerkt en vindt 75 procent van de hersengroei plaats. Dit gebeurt grotendeels onder invloed van oxytocine, dat met name vrijkomt tijdens lichamelijk contact. Lichamelijk contact speelt hierbij dus een heel grote rol, al vanaf de eerste uren na de geboorte. De kraamverzorgende heeft de taak om naast/tijdens de controlemomenten de ouders de ruimte te geven om minimaal 2 uur huid-op-huidcontact met hun kindje te hebben aansluitend op de geboorte. Wanneer vrouwen bevallen is het vanzelfsprekend dat de verloskundige en de kraamverzorgende de privacy van moeder, vader en kind garanderen en hen aanmoedigen tot het toepassen van huid-op-huidcontact. Ook de dagen en weken na de geboorte heeft de kraamverzorgende hierin een belangrijke rol. Ze kan de ouders voorlichten en de angst wegnemen dat ze hun baby verwennen. Ze kan ouders ondersteunen, praktische hulp bieden en vertellen waar zij nog meer informatie of hulp kunnen krijgen. De kraamverzorgende heeft een belangrijke voorbeeldfunctie in het contact met de baby. Het is van groot belang dat ouders weten waarom het voor hun kindje belangrijk is veel bij hen te zijn, te worden gekoesterd en gedragen, huid-op-huid geknuffeld te worden en borstvoeding te krijgen. Wanneer ouders voldoende kennis hebben, kunnen zij zelf keuzes maken die passen bij hen en bij hun baby.

Rooming-in

Er lijkt een soort taboe te bestaan op het samen slapen van ouders en baby. Een pasgeborene zou steeds in het eigen bedje moeten slapen, in een aparte kamer, terwijl het veel wenselijker is wanneer moeder, vader en kind samen de nacht kunnen doorbrengen. De verloskundige en de kraamverzorgende kunnen helpen dit taboe te doorbreken door uitleg te geven over de voordelen van het dicht bij elkaar slapen. Door de kraamverzorgende wordt rooming-in geadviseerd: de baby slaapt in een wieg of bedje bij de ouders op de slaapkamer. Dit maakt het voor de ouders makkelijk de geluidjes en bewegingen van hun kindje te herkennen en in te spelen op de behoeften van hun kindje. Voor de baby betekent de nabijheid van de ouders veel: de geluiden van de ouders zijn vertrouwd en geven de baby veiligheid.

Doorslapen?

Aan ouders wordt vaak gevraagd of hun baby wel of niet 'doorslaapt'. Een baby zal echter niet doorslapen zoals volwassenen dat doen. Sterker nog: volwassenen zijn regelmatig even wakker, maar hebben geleerd dan direct weer in te slapen. Een baby die wakker wordt geeft door geluid, onrust of huilen aan dat hij of zij zich niet prettig voelt. Daar kunnen veel redenen voor zijn: 'waar zijn mijn ouders?', 'ik wil eten', 'ik heb het koud', et cetera. Wanneer een kindje wordt genegeerd omdat de volwassene vindt dat het moet slapen of niet mag huilen, resulteert dat niet in 'ik ga lekker doorslapen', maar in wakker worden en zich dan gedeisd houden omdat het geleerd heeft dat niemand komt troosten of geruststellen. De baby is, met zijn beperkte hersencapaciteit, niet in staat conclusies te trekken. Het is voor de baby 'veilig' of 'onveilig', waarbij de ouders de bijzonder mooie taak hebben deze veiligheid voor hun kindje te creëren. Daarbij kan niet vaak genoeg gezegd worden: een baby kun je niet verwennen door veel lichamelijk contact. Ouders kunnen niet te veel liefde geven aan hun baby, sterker nog: een baby hoort bij de ouders, zoveel mogelijk. •